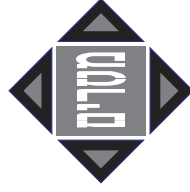


צחררת

נבואות מתגשמות



אחריות

אחריות הימים

השוואה

נבואות שהתגשמו



"מסרים"

שערי תורה 16א
ירושלים 96387

© כל הזכויות שמורות לעורך
אסור לצלם לשימוש מסחרי

מהדורה שניה אלול תש"ע
מהדורה ראשונה אייר תשס"ז

עריכה: שמואל רבר

עימוד, גרפיקה ועטיפה: אלי קיראן 052 - 7667685
הגהה לשונית: חיה ירט

תוכן העניינים

מבוא

9	אחרית הימים
13	המצב הרוחני
16	מלכות ישראל
20	המצב בארץ
27	השליטה בעולם
29	מלחמות גוג ומגוג
34	מלחמת שמים
41	הפליטים
43	הנשואים
45	תשובת העם
48	יום ה' הגדול והנורא
52	תחיית המתים הראשונה
54	משיח
57	ימות המשיח
61	עולם הבא
71	השואה
75	השואה – סיכום
88	פתיחה
107	"שירת האזינו"
171	נבואות שהתגשמו
175	בית המקדש הראשון
184	גלות בבל
187	בית המקדש השני
195	גלות אדום וישמעאל
199	הבטחות שדהתקיימו
209	תקציר אחרית
219	נספח – ערב רב

שמואל אליעזר שטרן
דומ"צ בבני"צ של מרן הגר"ש ואזנר שליט"א
ראש ישיבת חוג חת"ס
ורב מערב בני ברק
רח' הרב קוק 1 בני ברק 51273

אדר תשס"ז

ראוי לחזק ולאמץ את ידיו הטהורות של האי גברא יקרא, המלמד תורה לעמו
ישראל, הרב שמואל רבר שליט"א אשר ידיו רב לו בהפצת אורה של תורה, ועתה
נדבה רוחו אותו להאיר את מאורעות אחרית הימים באור בהיר וצח, למען ישמעו
רחוקים ויתנו לו ית' כתר מלכה.

ק"מ
א. א. א. א.

הרב ישראל גנג
רח' פנים מאירות 2
קרית מטרוסדורף, ירושלים 94423
טלפון 5371782 5378927

כסלו תשס"ז

הנה ראיתי את הקונטרס "אחרית" העוסק במאורעות אחרית הימים אשר הפליא
לעשות הרב שמואל רבר שליט"א.
יש בספר תועלת רבה, באשר הינו מעורר להתבונן בנבואות שנתגשמו ומוסיף
אמונה ויר"ש למעיין בו. טוב עשה המחבר שהביא מקור נאמן לכל דבר, ושאל
ממקורותינו הקדושים – ראשונים ואחרונים.
ולא נצרכה אלא לברכה שיזכה המחבר להוסיף תת תנוכה לזיכוי הרבים.

הכו"ז לכבוד התורה ועמליה

ישראל גנג

מבוא

הספר "אחרית" פורש בפנינו את ציר הזמן מבראשית ועד אחרית.

בתחילה פותח הספר צוהר קטן על מאורעות אחרית הימים, מסיר את
הערפל האופף את העתיד, ומציג תוואי אפשרי של הגאולה התלוי ועומד
בבחירתו של עם ישראל לטוב או לרע.

לאחר מכן פוסע "אחרית" לאחור בשבילי זמננו והשוואה לפני דור, ונותן
משקל ייחודי ל"שירת האוינו" המכבטאת את מענה שמים להתרסה כלפי
מעלה בשואה בעת הסתר הפנים הגדול באירופה.

לסיום ממשך הספר את דרכו אל העבר הרחוק בתאור הנבואות
וההבטחות לאורך אלפי שנה, נותן לנו הבנה במהלכי שמים בעולמנו,
ונוטע בכל אחד ואחד תחושת אמון בנבואות אחרית הימים שאכן
תתרחשנה בעתיד הקרב ובא.

כל פרט הנכתב ב"אחרית" מעוגן בכתובים, ומקור הדברים מובא בגוף
הספר בלשונו המלא כדי לאפשר לקורא לבדוק ולאמת כל נבואה
לאשורה.

העורך

יום ה' חוקת שנת תרצ"ו

שלום וברכה לידיד נכבד ומאד נעלה
הרה"ג י"א כש"ת מה"ו שמעון יח' שוואב,
אחד"ש ברגשי כבוד והערכה,

... מ"ש כ"ה כי צריך לפרסם גלוי לכל כי הננו עכשיו בתקופת עיקבתא
דמשיחא, דבר זה ברור כשמש... אבל להבטיח כי הגאולה תהא בקרוב
זוהי עזות שקר, כי דבר זה לא מסרו לנו בשום מקום לידע כמה יארכו ימי
חבלי משיח...

ואודיעו אשר עלה בדעתיה זה ימים רבים כי ראוי מאד לאסוף מכתבי הקודש
ומדברי רז"ל כל הכתובים והמאמרים מענייני תקופתנו... וראשית לכל
מהכתובים בחומש כמו בפ' נצבים והאזינו ולבאר את פשוטי הדברים... ולו
היה לי שעות פנויות לזה הייתי עושה כן...

אבל לו ימצא איש אשר יתעסק בזה יעשה דבר גדול מאד כי אפשר
לפקוח עינים עורות, אולי אפשר לכ"ה להתעסק בזה, והעסק צריך להיות
מסודר... להראות איך שהדברים נתקיימו ומתקיימים לעינינו ממש.

ידידו המוקירו ומכבדו בערכו הרם, מברכו ואת כל הנלוים אליו בחיים של
אושר וברכה וכל ט"ס.

אלחנן בונם ווסרמן

קובץ מאמרים ואגרות חלק א' עמ' שכט

אחרית הילמים

המצב הרוחני
מלכות ישראל
המצב בארץ
השליטה בעולם
מלחמות גוג ומגוג
מלחמת שמים
הפליטים
הנשארים
תשובת העם
יום ה' הגדול והנורא
תחיית המתים הראשונה
משיח
ימות המשיח
עולם הבא

הקדמה

בפרק "אחרית הימים" מוצגים תהליכים ומאורעות העתידים להתרחש בעתיד הממשמש ובא על פי המקורות: תורה, נביאים וכתובים, דברי חז"ל, ראשונים ואחרונים.

אולם למרות הנבואות החרוטות בצפון ברזל, העתיד העומד לפנינו איננו מחויב המציאות, אלא נתון הוא לבחירתו החופשית של עם ישראל – האמנם יתעורר וישוב אל דרך אבותיו ויקצר את דרך הייסורים, או חלילה יקשה את ערפו ויביא על עצמו: "רעות רבות וצרות", "מלך שגורותיו קשות כהמין" ומלחמות גוג ומגוג – עד שישוב עם ישראל אל ה' ויביא את הגאולה ואת משיח בן דוד.

בהקשר למאורעות וסדר התרחשותם, רבות הן השיטות ולא באתי לקבוע מסמרות כיצד יראו פני הדברים במדויק, ומה מוקדם ומה מאוחר, אלא מגמתי להציג בפני הקורא רצף נושאים העתידים להתרחש אם מעט אם הרבה, כל אחד בעתו ובזמנו, כפי שיעלה לרצון לפני ה' יתברך.

וְכָל אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים וְכִי־יָצָא פֶהֶן לֹא יֵדַע אִיךָ שִׁוְיָיו עַד שִׁוְיָיו,
 שְׂדֵבְרֵי־ם סְתוּמִים הֵן אֵצֶל הַנְּבִיאִים, גַּם הַחֹכְמִים אֵין לָהֶם קִפְלָה בְּדְבָרִים
 אֱלֹהִי, אֲלֵא לְפִי הִכְרַעַת הַפְּסוּקִים, וְלִפְיָקֶךָ יֵשׁ לָהֶם מַחְלָקֶת בְּדְבָרִים אֱלֹהִים...
 אֲלֵא יִחַבְּדָה וְיֵאֱמִין בְּכֹלֵל הַדְּבָרִי."

רמב"ם, הלכות מלכים פי"ב ה"ב

- המַצֵּב הַרְוִיחָנִי -

"...לא ידע אדם איך שִׁוְדוּי עַד שִׁוְדוּי...
אֵלֶּא יִחְפּוּהוּ וַיֵּאמְרוּ בְּכֹל הַדְּבָר... " (רמב"ם)

שפלות רוחנית
בְּאַחֲרֵי הַיָּמִים הַדְּרִדֵּר הָאֲנוּשׁוֹת לְדַרְגַת שְׁפֹלוֹת רוּחָנִית שֶׁלֹּא הֵיטָה מֵאֵז וּמַעֲלוֹם. כֹּל מַלְכוּיֹת הָעוֹלָם יֵאָבְדוּ אֶת זִיק הָאֲמוּנָה, יִכְפְּרוּ בַּד' שְׁוֹחֲצֵי אֶת עִם יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם, וְלֹא יִפְרֹוּ בַּמַּחְיִבּוֹתָם לַעֲבֹד אֶת ה' פְּתוּרָתוֹ וּבְמַצּוּתוֹ שְׁוֹתָנוּ מִסִּינַי.¹

הָעַם הַיְהוּדִי גַם הוּא יִצְטָרֵף לְתַהֲלִיף הַחֲלוֹן, יַעֲזֹב אֶת מוֹרְשַׁת אֲבוֹתָיו, יִשְׁפַח אֶת הַתּוֹרָה, יֵאָבֵד אֶת מִדּוּתוֹ הַטּוֹבוֹת וַיֵּאמְרוּ לַעֲצֵמוּ אֶת מִדּוּת הַחֲצִפְפָּה וְהַעֲזוּת פֶּאֶמֶת מִדֵּה לְחַיִּי וְעוֹדֵי הַעֲרִכִים.

ברית מילה
אוּלַם דְּבָר אַחַד יֵאמַר לְזַכּוּתוֹ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל - מַעֲזָה אַחַת עֲבָדוּ יוֹתֵיר בְּיָדוֹ, וְאוֹתָהּ יִקְיִים בְּמִסְרֵרוֹת נֶפֶשׁ בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל מַצֵּב וְהִיא: מַצּוֹת בְּרִית מִיֵּלָה - בְּרִית הִיסְטוֹרִית שֶׁפָּרַח ה' עִם אֲבֹרָתָם אֲבִינוּ וְעַם זֶרַעוֹ אַחֲרָיו לְהִיֵּית לֹאֵלֶקֶים, עֲבָדוּ הַתְּקִיָּים וְתַתֵּן לָעַם אֶת זְכוּת הַקְּיוּם בְּאַרְץ אֲבוֹתָיו.²

1. "ונהפכה כל המלכות למינות ואין תוכחה" (סנהדרין צו"א)
2. "גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו" (זכריה טו יא) - "רמז בכאן על עקבות משיח שיהיה הדור כולו חייב ושתשכח תורה מישראל, ותרבה החוצפה והעזות. כדכתיב 'מבור אין מים בו' ולא ישאר בידם רק

זכות מצות מילה" (כתבי הרמב"ן חלק ב' דף תקנ"ז)
"וחקמתי את בריתי ביני ובינך ובין ורעך אחרך לדרתם לברית עולם להיות לך לאלהים ולרעך אחרך. ונתתי לך ולרעך אחרך את ארץ מגרך את כל ארץ כנען לאחוזת עולם... זאת בריתי... המול לכם כל זכר" (בראשית יז, ז-י)

”אמות”

האמת המחלֶטת על התגלות ה' בְּדֹר סִינַי ומתן תורת אמת תֵּעָדֵר מתודעת ההמוֹן, וְכָל אֶחָד יֵלֵךְ אַחֲרֵי ה' אֲמֹת” שְׁלוֹ – פֶּל אֶחָד וְהִשְׁקֵר שְׁלו, כֹּל עֵדֵר אַחֲרֵי אֱלִילִיּוֹ.⁸

שׁוֹרֵרוֹת לֵב

יחס הכבוד הפסיסי פתא המושפחת יעלם, נֶעְרִים יִבְיִשׁוּ פְּנֵי זָקֵנִים, וּמִבְּנֵי־רִים יֵאָלְצוּ לִכְבֹּד אֶת הַדּוֹר הַצָּעִיר עַל שְׁגֵעוֹן כְּבוֹדוֹ הַמְדַמָּה, בְּנוֹת יִחְרְפוּ אֶת אֲמוֹתֵיהֶן⁹, פְּלוֹת אֶת חֲמוֹתֵיהֶן¹¹, וְהַבָּנִים לֹא יִתְבַּיִשׁוּ מֵאֲבוֹתֵיהֶם לֵלְכַת אַחֲרֵי שׁוֹרֵרוֹת לֵבם¹².

שׁוֹרֵרוֹת הַפֶּלְטָה

אף בְּשׁוֹרֵרוֹת הַפֶּלְטָה שְׁשׁוּמְרָה עַל יְהוּדוּתָהּ תִּפְגַּע יְדָה הָאֲרֶכֶּה שֶׁל ”הַקְּדוּמָה”. מִסְפֵּר לֹמְדֵי הַתּוֹרָה יִתְמַעֲטוּ¹³, רַבִּים יִתְנַאֲשׁוּ מִן הַגְּאֻלָּה¹⁴ וְהַתְּנַלּוֹת רַבָּה תִּהְיֶה בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים¹⁵.

7. זִפְנֵי הַדּוֹר כַּפְּנֵי לֵב. (שם) – מִפְּרֵשׁ

רש”י: ”דדמין ממש כלב, מ”ר ל”א,
כפני הכלב – שלא יתביישו זה מזה”.

11. זיכלה בחמותה. (שם)

8. והאמת נעדרת שנאמר: וְתוֹהֵי

האמת נעדרת מאי ותהי האמת

נעדרת, אמרי דבי רב מלמד שנעשית

עדרים עדרים והולכת לה. (שם)

9. תניא ר' נחוראי אומר דור שכן דוד

כא בו נערים ילבינו פני זקנים וזקנים

יעמדו לפני נערים. (שם)

10. זבת קמה באמה. (שם) – מִפְּרֵשׁ

יעמדו עליהם.”

חֲלוֹן

הַתְּחַבְּלוּ לְלוֹת וְחֲחֲלוֹן מֵאַנָּס וּמִרְצוֹן בְּעַם יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ וּבְהַפּוּצוֹת יִשְׁאִירוּ אֶף שׁוֹרֵרוֹת פֶּלְטָה הַמוֹנֶה עֲשִׁירֵית מֵהַעַם אֲשֶׁר תִּשְׁמַר עַל צְבִינְוֶה הַיְהוּדִי, בְּעֵת שְׁתוּשָׁעָה חֲלָקִים מַעַם יִשְׂרָאֵל יֵאָבְדוּ לֵאלֹא אֲחִיזָה בְּאֵלָקִים וּבְחַוְרָתוֹ.³

הַפְּקָרוֹת

אֲוִירֵת הַכְּפִירָה תִּגְרַר הַפְּקָרוֹת מוֹסְרֵית שֶׁל חַיִּים בְּהַמְיִים לֵלֹא צְנִיעוֹת וּמוֹסֵר. מִקְלוֹמוֹת הַמִּפְגֵּשׁ הַצְּבוּרוֹת יִהְפְּכוּ לְכַמוֹת שֶׁל גְּלוֹי עֲרִיּוֹת וּפְרִיקוֹת עַל⁴, חֲכָמַת הַתּוֹרָה תִּאָּבֵד אֶת עֲרֶפֶה בְּעֵינֵי הַצְּבוּר וְתִחַשֵּׁב לְמִקְצָה מִחֲמַת מֵאוּס⁵, יְהוּדִים שְׁעֵדָיו נִוְתָרוּ נִאֲמָנִים לֹה וּמִתְרַחֲקִים מַעֲוֹן יִחַשְׁבוּ בְּרַבִּים כְּחִרְגִים שׁוֹטִטִים⁶, פְּנֵי הַדּוֹר יִהְיוּ עֵזִים כְּפֶלֶב וּבְנֵי הָאָדָם לֹא יִתְבַּיִשׁוּ זֶה מִזֶּה עַל תּוֹעֲבוֹת לֵבם⁷.

”בזכות ישראל נמולים, נכנעים

אויביהם תחתיים ויורשים נחלתם.”

(תרגום, זוהר ח”ב קכד, א.)

3. ”דור שבו דוד בא קטיגוריא בתלמודי

חכמים, כי אמריתה קמיה דשמואל

אמרי: צרוף אחר צרוף שנאמר: ועוד

בה עשיריה ושבה היתה לבערי.”

(כתובות קיב ע”ב) – מִפְּרֵשׁ רש”י:

”כשתשעה החלקים יהיו אבודין ולא

נותר כי אם העשירית, אף היא תשוב

והיתה לבערי.” ומוסוף רש”י (שענה

ו, יג): ”גם אותה השארית אשיב ידי

עליה כצירוף אחר צירוף והיתה לבער

עד שלא ישארו אלא צדיקים גמורים

שישובו אלי בכל לבם.”

”והעברתי אתכם תחת השבט והבאתי

אתכם במסורת הברית.” (יחזקאל

שוטף הוא.”

משופטים ושוטרים בעלי רמה מוסרית ירוקה,⁶ ומאנשים גאותנים וגסי רוח שלא ישימו את בטחונם בדי' כי אם בנרוע בשר ודם.⁷

ה"ערב רב" לא ירצה להתבולל בקרב העמים ולנתק את עצמו משמו היהודי, אלא ישאר דבוק בשם "ישראל". יבחר לו דרך חדשה, יגער מעליו את הניתנו היהודית, יפקיע את זכותו לתורת האלקים ויפרק מעל ראשו על מלכות שמנים.⁸

השעה תשחק לו והוא יעמד בראש המחנה וישפלט על הנהגת האמה. היהודים הפשוטים שעדיין נשאר בלבם זיק וראת שמנים יהיו כפופים לתורתו, בשפירובד התחנת והשפיל יתיצבו לומדי התורה שומרי הגחלת היהודית הקטטורית.⁹

- שם שלטונותא דערבר בהוא זמנא, וימא לגבה, 'שובי שובי השולמית'.¹⁰ (תקוני זר דף קמ"ד) - כלומר אחר שעבר שעבוד מלכויות בגוים, תהיה שולטנות של הערב רב, וזה יהיה קודם שישראל יעשו תשובה שלמה, ויקיים 'שובי שובי השולמית'. והם יהיו מלכות הזלה והמינות כמובא בסנהדרין צ"ח ע"א". (חבלי משיח בזמננו, הרב רפאל איזנברג, עמ' פ')

6. "אין בן דוד בא עד שיכלו כל שופטים ושוטרים מישראל, שנאמר וְאֲשִׁיבָה יְדֵי עַלְיָ וְאֶצְרֹף כְּבוֹד סִינַי... וְאֲשִׁיבָה שׁוֹפְטֵיךָ". (סנהדרין צח ע"א)

- ממשמעות הכתובים מובן כי לפני ביאת המשיח השופטים והשוטרים של מלכות ישראל יהיו רעים.

7. "אין בן דוד בא עד שיכלו גסי הרוח מישראל שנאמר: 'כי אז אסיר מקרבך עליו גאותך' (צפניה ג'), וכתוב 'והשארתי בקרבך עם בני דל וחסו בשם ה'". (שם) - ממשמעות הכתובים ניתן להבין שטרם הגאולה יהיו בישראל גסי רוח ונעדרי בטחון בדי'.

8. "...הערב רב, שהם כנגד הסובין, שהם דבקים בחטא מאד. והם הפסולת שכנגד יעקב והם נגד ביטול תורה ופריקת עול מלכות שמים והם דבוקים מאד בישראל". (גרא"א אבן שלימה פי"א, ו)

9. "נקראים ערב רב מפני שהם ראשי העם בגלות... וזה מרומז במה שכתוב (בראשית לג, ב) וישם את השפחות

- מלכות ישראל -

"...לא ידע אדם איך שיהיו עד שיהיו... אלא יחפה ויאמין בכלל הדבר..." (רמב"ם)

מלכות ישראל באחרית הימים ישוב העם היהודי לארץ ישראל ויקים לו את מלכות ישראל.¹

המלכות תצטרף אף היא למלכויות העולם שיפרקו מעליהן על מלכות שמנים,² ולא יהיה בנמצא מי שיזכיר, ויעמיד אותן על טעותן, ויסביר להן שפולכו של עולם הפץ שישמעו בקולו ויקימו את מצותיו הכתובות בתורה.

"ערב רב" * עיין נספך מורחב בסוף הספר.

1. "יודמן כולו עממא שיעשו עצו שלום ביניהם, ויתהפכו לישראל להשמיד מפני שהקימו להם מלכות". (רבי משה קורדורבו, כתב יד, זוהר בראשית קי"ט)

2. "דור שכן דוד בא... ונהפכה כל המלכות למינות". (סנהדרין צו ע"א)

- מוסף רבי יעקב עמדין: "ישראל בכלל". (חידושים ב"מ ס"ו)

3. "ואין תוכחה". (סוטה מט ע"ב) - מפרש רש"י: "אין לך אדם שיוכל להוכיח, שכולם נבשלים בחטאות, וכשומכיחין אומר לו - אתה כמוני".

4. "בעקבות משיחא חוצפא יסגא... ואתהדיין ערב רב להיות רועים על ישראל". (באור הגרא"א על תקוני זוהר חדש כ"ב)

5. "זנה הסתו עברי' (שיר השירים ב, יא) - עבר שלטוני דשאר ממנו דפלוני כוכבים, 'הגשם חלף הלך לי'

המחזירים תהיה גבוהה¹⁴, הפרוטות תכלה מן הכיס¹⁵, עבודה ללא רוח פספס¹⁶, המגור החקלאי יהיה בשפל המדרגה¹⁷, מערך המסחר המפתח של שוק פעל שער מחירים שזה יקשה על רוחיות הסוחרים¹⁸, ולבסוף, המצב הכלכלי יתן את אותותיו וישאיר בארץ אך עניים ודלים החוסים בשם ה'¹⁹.

ספנה רוחנית
 עמדתו של ה"ערב רב" בראש האומה תהיה ספנה רוחנית לשארית הפליטה היהודית אף יותר מאמות העולם, בשל סממנים חיצוניים שיעטרו את הנטע הזר בהלה ושראלי, אך ללא ערכים יהודיים של קיום התורה ומצוותיה¹⁰. לכן שם ישראל המתנוסס על ה"ערב רב" והצלחתו ברכה המדינית והלאומית ישו את לב ההמון להתקרב לנטע הזר וללמוד ממעשיו¹¹, ובפי הנהגים אחרי ה"ערב רב" תשמע התרסה כלפי שמים והצדקה לשפלות לבם: "מדוע לא להצטרף לערב רב, הרי הרשעה מאשרת, מצליחה ובונה עלם וגם מורדת באלוקי ישראל ואינה נענשת על חטאייה..."¹².

עניים
 מלכות ישראל לא תצליח לקדם את עצמה אל רוחה כלכלית, ולמרות הפריחה המחודשת של ארץ ישראל¹³ אחר מאות שנים של שממה, רמת ואת לידהם ראשונה - הם הערב רב שהם ראשי העם. זאת לאה ולידה אחרונים - הם עמי הארצות הטובים שהם כפופים תחת הערב רב. זאת רחל ואת יוסף אחרונים - הם תלמידי החכמים שהם שפלים מכולם...: (גר"א אבן שלמה פי"א, אות ו' הערה ה')

10. "זהם (הערב רב) גרועים מעובדי כוכבים". (שם)

11. "זהם דבוקים בישראל, וישראל לומדים ממעשיהם".

"שישראל נמשכים אחריהם ממה שרואים שהשעה משחקת להם, וזהו סיבת אריכות הגלות".

12. "יש עוד מין ד', שהם ישראל עצמן שנדבקו בערב רב, והן כמותם כמי"ש: זיתערבו בגוים וילמדו מעשיהם"... (שם)

13. "ענתה אנהנו מאשרים ודים גם נבנו עושי רשעה גם בחנו אלהים ומלטו". (מלאכי ג, טו)

14. "אין לך קץ מגולה מזה, שנאמר (יחזקאל לו, ח): 'זאתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל'". (סנהדרין צח ע"א) - מפרש רש"י: 'כשתתן ארץ ישראל פריה בעין יפה, אז יקרב הקץ, ואין לך קץ מגולה יותר'.

15. "עד שתכלה פרוטה מן הכיס". (שם)

16. "שכר האדם לא נהיה". (סנהדרין צח ע"א) - מפרש רש"י: "כשתראה דאין שום אדם משתכר".

17. "ושכר בהמה אינה" - מפרש רש"י: "עבודת האדמה שדיא ע"י בהמה - אינה". (שם)

18. "עד שיהיו כל השערים שקולים". (שם) - מפרש רש"י: "שיום שער התבואה והיין... ל"א שכולם יקרים".

19. "וכתיב והשארתי בקרבך עם עני ודל וחסו בשם ה'". (שם)

מִפֶּל קִצְוֵי הָעוֹלָם אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּרִשְׁיוֹן מַלְכֵי הָאוֹמוֹת? וּבְאֶרֶץ הָאֲבוֹת
בְּמִקְוֵם לְהִתְעַלּוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת וּלְשׁוּב לַמּוֹרֶשֶׁת. יַעֲסֵק הָעָם בְּאֲבִילָה וּבִשְׂתִיָּה,
בְּבִדּוּר וּבִתְעוּנוּגִים מֵרַב טוֹב,³ יִפְנֶה אֶת לְבוֹ אֶל עֶרְכֵי תַרְבוֹת זָרָה, יַעֲבֹד
אוֹתָם, יִכְעִס אֶת ה' בְּתוֹעֲבוֹתָיו וְיַפֵּר אֶת הַבְּרִית שֶׁנִּכְרְתָה בֵּינָו וּבֵין ה'⁴
לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם נֶאֱמָן.

"רַעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת"
שִׁכְרוֹן הַכְּפִירָה לֹא יִמְשָׁךְ לְאֶרֶץ יִמֵּים. הַפֶּרֶת הַבְּרִית בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל לְאֱלֹקֵי
יִשְׂרָאֵל תִּגְרַר אַחֲרֶיהָ עֲנִשֵׁי שְׁמַיִם בְּדַמוֹת יִשְׁמַעְאֵלִים צְמָאֵי דֵם מִפְּנֵי
וּמִפְחוּץ אֲשֶׁר יִכּוּ אֶת הָעָם בְּ"מַקְלוֹת חוֹבְלִים" וְיִכְאֹו עֲלָיו "רַעוֹת רַבּוֹת
וְצָרוֹת"⁵.

2 "ברשיון מלכי האומות ובעורתם ילכו
לארץ ישראל". (כתבי הרמב"ן חלק ב'
עמ' תקטו)
" כי לה' לבדו הישועה והוא יסובבה
על ידי בני אדם, כמו שסובב תשועת
גלות בבל על ידי כורש. כן לעתיד
יסובב גאולת ישראל על ידי מלכי
הגוים שיער את רוחם לשלחם". (רד"ק
תהלים קמו, א)

3. "כי אביאנו אל האדמה אשר
נשבעתי לאבותינו זבת חלב ודבש,
ואכל ושבע ודשן". (דברים לא, ב)

4. "ופנה אל אלוהים אחרים ועבדום
ונאצונו והפיר את בריתו". (שם)

5. "והיה כי תמצאנה אותו רעות רבות

- הַמֵּצֵב בְּאֶרֶץ -

"...לא ידע אדם איך ישדונו עד שדונו...
אלא יחפה ויאמין בכלל הדבר...". (רמב"ם)

תַּרְבוֹת זָרָה
בְּאֶחְרִית הַיָּמִים תִּתְמַמֵּשׁ שִׁיבַת צִיּוֹן הִרְאֵשׁוֹנָה¹ וְה' יִבְיֵא חֶלֶק מֵעַם יִשְׂרָאֵל

עליהם, וזה יהיה על ידי התעוררות
מעם ה' ". (מלבי"ם יחזקאל לח, ב)
ה. בודה"ק (בראשית קיט) מבואר כי
בני ישמעאל עתידים בזמן הזוא
לעורר יחד עם כל עמי העולם לבוא
לירושלים. ודרמ"ק מפרש: "וידמן
כולהו עממא - שיעשו עצת שלום
ביניהם ויהדפבו לישראל להשמיד
מפני שהקימו להם מלכות ותהא
עת צרה ליעקב".

ה. "ואפשר שבין שתי קיבוץ גלויות
אלו יהיה זמן מרובה, ובתוך כך יהיו
רועים על העיתים לברר וללבן
בו רשעי ישראל, ולהתיך אותם
כהיתוך כסף בתוך כור, כמו שאירע
ביציאת מצרים". (כתבי הרמב"ן
חלק ב' עמ' תקטז)

ו. "הרי שהגאולה... שלא תהיה
בפעם אחת, כמו שמצינו בבית
שני שהיה בין בנין הבית ובין
הפקידה י"ח שנה, ומיציאת מצרים

1. שיבת ציון הראשונה באחרית הימים
מוזכרת מספר פעמים:

א. "ימים רבים תִּפְקֵד, באחרית
השנים תבוא אל ארץ משובבת
מחרב, מקובצת מעמים רבים על
הרי ישראל אשר היו לחרבה תמיד,
והיא מעמים הוצאה וישבו לבטח
כלם". (יחזקאל לח, ח) - "אל ארץ
ישראל המשובבת מחרב, ששבו
יושביה מן הגולה אשר גלו שם על
ידי חרב האויב". (רש"י)

ב. "מדקאמר הנביא: והיא מעמים
הוצאה, כבר כשהיא מקובצת
מעמים, ואחר כך כתב נפילת גוג,
מכלל שהגאולה קודמת למלחמת
גוג". (מהר"י קרא יחזקאל לח, ח)
ג. "כי נבא יחזקאל שבאחרית
הימים ילחמו כל העמים סביב
לירושלים... והם יתעוררו באחרית
הימים אחר שיתיישבו ישראל
בארץ ישראל וישבו בשלה, לבא

והעדר האמת¹³, בשנאת שלום ובאהבת המלחמה¹⁴, ובהעדר אמון על הספמים שיחתמו, שלא יהיו שוים את הנזיר שעליהם הם נכתבים¹⁵.

עקב רבוי טבעי גבוה¹⁶ יתפסו בני ישמעאל מקום נכבד בפמפה העולמית. מספרם הרב יקנה להם כח פלפלי גדול לרבוש מוצרים רבים מפינינות העולם שאינם נתנים ליצור מקומי, ואף מדינות כפות תהינה תלויות פלפלית בישמעאלים בגלל משאביהם היחודיים¹⁷.

בני ישמעאל יזכו לקבוע את מושבם בארץ בעת שתהיה שוממה עד לימות

14. "אויה לי כי גרתי משרך שכתני עם אהלי קדר, רבת שכנה לה נפשי עם שונא שלום אני שלום וכי אדבר המה למלחמה" (תהילים ק"ב ה-ז). "קדר הם ממלכות ישמעאל ורוב הגולה המה ביניהם" (מצודות ציון שם)

15. "ויקמל הנזיר והקלמוס" (פרקי דרבי אליעזר פרק ל)

16. "ולישמעאל שמעתך הנה ברכתי אתו והפריתי אתו ודרביתני אתו במאד מאד, שנים עשר נשיאם יוליד ותתניו לגוי גדול" (בראשית ז, כ)

17. "ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו ישכון" - "הוא יהא צריך לכלא ואף כל בני אנשא יהון צריכין ליה" (אונקלוס, בראשית טז, יב)

"ישמעאל-אל"¹ באחרית הימים יאחזו בני ישמעאל בארץ ישראל, יחלקו את בית הקברות היהודי הגדול וישתמשו בו למקום אשפה ומרעה צאן².

אדמת הארץ שתהיה שוממה מאות שנים תתישב על ידם באופן חלקי ובני ישמעאל יטעו בה גנים ופרדסים³.

ערי ישראל שתחרבנה במלחמות הרבות תבנינה מחדש⁴, חומת ירושלים הסובבת את בית המקדש השומם תחנן על ידיהם⁵, ובמקום המקדש ביותר יבנו הישמעאלים בנין⁶.

התכונה ההסטורית שתטבעה בישמעאל אביהם: "פרא אדם, ידו בכל וידו כל בוי"⁷ תאפיין את צאצאיו עד עולם⁸, ותבוא ליהי בטוי ברבוי השקר

יצרות" (שם) - "שבאחרית הימים יתאספו שם במקום הרשע הם ובני ישמעאל שתחתם גלו ישראל וסבלו רעות רבות וצרות" (מלבי"ם יחזקאל לח, ג)

6. "רבי ישמעאל אומר: חמשה עשר דברים עתידין בני ישמעאל לעשות בארץ באחרית הימים, ואלו הן: ימדדו את הארץ בחבלים, ויעשו בית הקברות למרבץ צאן אשפות, וימדדו בהם ומחם על ראשי ההרים" (פרקי דרבי אליעזר פרק ל)

7. "ויטעו גנות ופרדסים" (שם) ישמעאל פרא אדם, ואפילו אם עמי היא אומרת 'הוא יהיה פרא אדם' המשמעות היא שלנצח ישאר ישמעאל פרא אדם, ואפילו אם עמי

8. "ויבנו את הערים החרבות" (שם)

9. "ויגדרו פרצות חומות בית המקדש" (שם)

10. "ויבנו בנין בהיכל" (שם)

11. "פרא אדם, ידו בכל ויד כל בוי" (בראשית טז, יב). "ידו בכל" - ליסטים, ויד כל בוי - הכל שונאים אותו ומתוגרים בו" (רש"י שם)

12. "תורתנו נצחית היא וכאשר היא אומרת 'הוא יהיה פרא אדם' המשמעות היא שלנצח ישאר ישמעאל פרא אדם, ואפילו אם עמי

אֲזֵלוֹת יָד

הַצְרוֹת הַרְעוֹת לֹא תִפְסְקֶנָה, הֵן תִּבְאֶנָּה בְּנֶגֶד זֶרֶם בּוֹז אַחַר זוֹ²¹, אֲזֵלוֹת יָד תִּהְיֶה נִחְלַת הַפְּלִכוֹת וְהַעֵם, יָד אוֹיֵב תִּלְחָף וְתִגְבֵּר עֲלֵיהֶם²², הַהֲנַהֲגָה

"ואח"כ עתידים למלוך על העולם ועל ישראל...מה שאין כן ישמעאל שעתידין להצר את ישראל צרות קשות ומשונות לא נראה כמותם...כי ח"ו בחרות אפס בנו רצונם למחות שם ישראל מתחת השמים...". (עץ הדעת טוב ורע, רבנו חיים ויטאל קבד)

"אויבקי' - ישמעאל...ומה שהזכיר 'אויבקי' על ישמעאל, ו'שונאקי' על עשו, מפני שהאויב גדול מן השונא, כי השונא אע"פ שירע לו יעשה על דרך הרחמנות, אבל האויב הוא שבלבו איבה עולמית, לא ישים רחמים, על זקן יכביד עולו מאד...". (רבנו בחיי, דברים ל, ז)

21. "אם ראית דור שצרות רבות באות עליו כנהר חכה לו, שנאמר (ישעיה נט): 'כי יבוא כנהר צר, רוח ה' נוססה בו' וסמך ליה זבא לציון גואלי'". (סנהדרין צח ע"א)

22. "כי ידן ה' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אולת יד". (דברים לב, לו) - מפרש רש"י: "כשיראה כי יד האויב הולכת ורחוקת מאד עליהם".

"הואיל והשוה הקדוש ברוך הוא שמו של ישמעאל לשמו של ישראל, אוי מי יחיה בימיו, שנאמר (במדבר כד כג) 'אוי מי יחיה משמו אלי'". (שם ל)

"העובדה ששמו של הקב"ה שזור בשם ישמעאל מורה על ה'אמונה' של אותה אומה ורצונם המתפשט בלא שום הגבלה כלל. דבר זה הוא השרש לדרבי הפעולה של בני ישמעאל החורגות מכל דרכי הגיון ומוסר שכלי - ואוי לו למי שניצב בדרכם". (מצמיה ישועה, עמ' 35)

"אין הם עושים רצונם רצון ה' יתברך, אלא להפך, הם אומרים שרצוננו יתברך הוא כרצונם ר"ל, אמונתם בה' היא העומדת בעוכריהם והיא להם לרווען, שכן עושים הם את כל הרע שבעולם באצטלא של כביכול שלוחי הבורא ועושי רצונו, נמצא שהעובדה ששם א-ל משותף בשמם היא גופא הסיבה לקלקולם, כי כל מה שהם עושים, ה' כביכול אתם...". (שם עמ' 14)

"ושלא תעמוד על ישראל אומה יותר אויבת ממנה ולא אומה שהרעה בתכלית הרעה לקלקל אותנו ולהקטין אותנו ולמאוס אותנו כמוהם". (רמב"ם אגרת תימן)

הַמְשִׁיחַ וְגֵאֲלוֹת יִשְׂרָאֵל¹⁸ וְעַכְשָׁנוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּשׁוֹב לְאַרְצָם¹⁹, וְעוֹד יוֹסִיפוּ חֲטָא עַל פְּשַׁע לְהַרְשִׁיעַ וּלְצַעַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁסָּר מִדְּרַךְ הַתּוֹרָה, עַד שֶׁיִּשְׁמַע ה' אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִהַצְרוֹת הַרְעוֹת שֶׁל "יִשְׁמַע-אֵל"²⁰.

18. "ובזכות התשובה שעשה שם ישמעאל הובטח מהקב"ה כי לגוי גדול ישימנו, וגדול היינו גדול באיכות, בשכר זה ניתן לו ארץ ישראל כל ימי דיותו ישראל בגלות עד ימות המשיח". (אמת ליעקב, בעל נתיבות המשפט ב"ב ע"ג ע"ב)

"בזכות אברהם שהבטיחו והפריתי אותו וגו', ונתתיו לגוי גדול... שעוד זכותו (של אברהם אבינו) והבטחתו נטויה, ובידו (של ישמעאל) ארץ ישראל ורוב הגולה עד בוא יום הגאולה כבי". (מהרש"א ב"ב ע"ג ע"ב)

"בוא וראה, ארבע מאות שנים עמד השר הזוא של ישמעאל ובקש לפני הקב"ה, וא"ל: מי שנימול היש לו חלק בשמך? אמר לו הן. א"ל: הרי ישמעאל נימול מפני מה אין לו חלק בך כמו יצחק? א"ל: יצחק נימול כראוי וכתיקונו וזה אינו כן... מה עשה הקב"ה הרחיק לבני ישמעאל מדבקות העליון ונתן להם חלק למטה בארץ הקדושה בשביל המילה שבהם. ועתידים בני ישמעאל לשלוט בארץ הקדושה כשהיא ריקה מהכל זמן רב כמו שהמילה שלהם ריקנית בלי שלמות. והם יעבבו לבני ישראל מלשוב

למקומם עד שתכלה הזכות והיא של בני ישמעאל". (תרגום, זוהר וירא לב)

"על פני כל אחיו נפל וסמך ליה זאלה תולדות יצחק, לומר כשיפול ישמעאל באחרית הימים אזי יצמח בן דוד שהוא מתולדות יצחק". (בעל הטורים, בראשית כ"ה י"ח)

"ושני אחים (מישמעאל) יעמדו עליהם נשיאים כסוף, ובימיהן יעמוד צמח בן דוד". (פרקי דרבי אליעזר ל)

"שני ראשיהם יכרתו ביניהם אחוזה וברית, ויתנגדו לישראל". (מצמיה ישועה עמ' 43)

"נופלת' - זו מלכות בבל... עליו' - אלו בני ישמעאל שעליהם בן דוד יצמח, שנאמר 'אויביו אלביש בישת ועליו יציץ נורו'". (פרקי דרבי אליעזר כ"ח)

19. "...והם יעבבו לבני ישראל מלשוב למקומם". (תרגום, זוהר וירא לב)

20. "ולמה נקרא שמו ישמעאל, שעתיד הקב"ה לשמוע בקול נאקת העם ממה שעתידים בני ישמעאל לעשות, לפיכך נקרא שמו ישמעאל שנאמר: 'ישמע אל ויענב' " (תהילים נה, ב). (פרקי דרבי אליעזר, לב)

הַשְׁלִיטָה בְּעוֹלָם

"...לא ידע אדם איך שיחיו עד שיחיו...
אלא יחפוה ויאמין בכלל הקבר..." (רמב"ם)

אָדוּם וַיִּשְׁמָעָאֵל

בְּאַחֲרֵי הַיָּמִים אַחַר נְפִילַת הָאִימְפֵרְיָה: בְּכֵל, פָּרַס וּמְדֵי נוּן, תַּמְסָר
הַהִגְמוֹנְיָה הַעוֹלָמִית לְמַלְכוּת רוֹמִי הַכְּלִלִית שֶׁתְּחַלֵּק בֵּין מַלְכוּת אָדוּם
וַיִּשְׁמָעָאֵל אֲשֶׁר תִּתְפַּצְּלָה בְּעַת קֵץ לְעֶשֶׂר מַלְכוּת נִפְרָדוֹת.¹

תְּקִיפוֹת

מַלְכוּת רוֹמִי הַכְּלִלִית תֵּאֲפֵץ מִתְחֵלֶת הַנוֹסְדָה עַד לְדוֹר הָאֲחֵרוֹן בְּהַחֲשׂוֹת
וּבְתַקִּיפוֹת שֶׁל בְּרוּל, תִּכְתֵּשׁ וּתְרוֹצֵץ אֶת כָּל הַמַּלְכוּתוֹת שֶׁיַּעֲמִדוּ בְּדַרְכָּהּ
וְתִדּוּק אוֹתָם עַד עֶפְרָי.²

1. "אחר זה השקיף על אצבעות הרגלים שהוא הסוף האחרון של הצלם והוא הרומי על זמן האחרון של המלוכות, וראה האצבעות שהם עשר, כי באחרית הימים תחלק מלכות רומי הכללית, שנחלקה בין אדום וישמעאל שהם שני הרגלים, לעשר אצבעות שהם עשר מלכות, שאז ימצאו עשרה מלכויות גדולות בעולם, ולא היה עוד מלכות אחת מושלת בכפה, רק עשרה ימלכו בכיפה, מהם מבני אדום ומהם מישמעאל, וכן ראה במראה (פרק
2. "ומלכו רביעיא תוזא תקיפה כפרולא כל קבל די פרולא מהדוק וחשל כלא וכפרולא די מרעע כל אלון תדק ותרע". (דניאל ב, מ)

הַצְּבָאִית תִּפְגֵּן חֲלֹשָׁה וְלֹא יִהְיֶה פּוֹנֵמָצָא מִנְהִיג שְׂעִינֹר וַיְחַזֵּק אֶת הָעַם²³,
הַמַּצֵּב הַכְּלִי-בְּטַחוֹנֵי יִדְרֹר וַיִּרְדּ מִדְּחֵי אֵל דְּחֵי²⁴, הַגְּלִיל יִחְרַב, אֲזוּר
וַיִּשְׁמֹ "גְּבֻל" יִהְיֶה לְשִׁמְמָה, וְאֲנֹשֵׁי גְבוּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יִסְתַּבְּבוּ מַעִיר לְעִיר
וְלֹא יִמָּצְאוּ מִנוֹחַ²⁵, עַד שֶׁיִּכְלָה בְּחַה שֶׁל מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל וְתֵאֱבֹד אֶת יְכֹלֶת
שְׁלִיטָתָהּ.²⁶

23. "ואפס עצור ועזוב". (שם) - מפרש רש"י: "עצור" נושע ע"י עוצר ומושל שיעצור בהם. עזוב' על ידי עזוב, עוצר הוא המושל העוצר בעם, שלא ילכו מפורזים בצאתם לצבא על האויב בלע"ז: מייטונדן"ר (שליט), 'עצור' הוא הנושע במעצור המושל: 'עזוב' - מחוק כמו ויעזבו ירושלים עד החזמה".

24. "עד מתי קץ הפלאות... וכילות נפץ יד עם קודש תכלינה כל אלה". (דניאל יב, ו-ז) - מפרש רש"י: 'כשתכלה כח ישראל, כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב'.
25. "והגליל יחרב והגבול יאשם ואנשי קלה ודלה".

גבול (חול - גרסת הגר"א) יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו". (סנהדרין צו ע"א) "אנשי גבול" - "דהיינו כל ארץ ישראל חוץ מירושלים". (מהרש"א שם) "הגבול יאשם" - "מחוז סמוך להר הלבנון". (יעב"ץ)

26. "אין בן דוד בא עד שתכלה מלכות הולה מישראל שנאמר זכרת הוללים במזמות' (ישעיה יח) וכתוב בתריה בעת הזיא יובל שי לה' צבאות עם ממשיך וממורט". (סנהדרין צח ע"א) - מפרש רש"י: "שלא תהא להם שום שולטנות לישראל אפילו שולטנות קלה ודלה".